

‘Ethische nederlaag’: Italiaan krijgt toestemming voor hulp bij zelfdoding

Katholiek Nieuwsblad, 26 november 2021

door Selinde van Dijk-Kroesbergen

Voor het eerst heeft iemand in Italië groen licht gekregen voor medische hulp bij zelfdoding. Een ethische commissie van artsen en psychologen verklaardn dinsdag dat een 43-jarige verlamde Italiaan voldoet aan alle eisen van een wet uit 2019 die hulp bij zelfdoding onder bepaalde voorwaarden toestaat.

Het Vaticaan noemt deze toestemming “een ethische nederlaag voor iedereen”. De katholieke Kerk in Italië zei dat het leven “beschermd en verdedigd” moet worden.

Verlamd geraakt

De man – die bekend staat als Mario – is elf jaar geleden aan alle ledematen verlamd geraakt bij een auto-ongeluk. Hij vond het leven ondragelijk en wilde sterven.

Euthanasie is in Italië verboden. Maar sinds een uitspraak van een Italiaanse rechtbank in 2019, is hulp bij zelfdoding – waarbij de persoon zelf een dodelijk middel inneemt – in een aantal gevallen toegestaan: de aandoening moet “onomkeerbaar” zijn en er moet sprake zijn van “ondraaglijk lijden”.

De uitspraak kwam nadat de rechter zich had gebogen over de zaak van Fabiano Antoniani, een dj die in 2017 op veertigjarige leeftijd stierf in een euthanasiekliniek in Zwitserland. Antoniani was ook verlamd door een ongeluk. Hij was blind en had hulp nodig bij het eten en ademen.

Besluit

Mario wende zich tot de gezondheidsdienst van Ancona om te oordelen of hij voldeed aan de voorwaarden voor hulp bij zelfdoding. De gezondheidsdienst weigerde dit echter te toetsen. Mario spande vervolgens een rechtszaak aan tegen de dienst die hij in juli in hoger beroep won. De rechtbank oordeelde dat de ethische commissie wel degelijk moest beoordelen of hij in aanmerking kwam voor hulp bij zelfdoding.

Afgelopen dinsdag publiceerde de commissie haar besluit. Daarin uitte ze haar bezorgdheid over de vraag of het medicijn dat Mario had aangevraagd, en de aangegeven hoeveelheid, medisch verantwoord was. Het merkte ook op dat niet was gespecificeerd hoe het medicijn zou worden toegediend.

Reactie katholieke Kerk

Na de publicatie van dit besluit verdedigde de katholieke Kerk haar standpunt. Massimo Angelelli – hoofd van het gezondheidsbureau van de Italiaanse bisschoppen, zei in een reactie: “Het leven is een ontvangen goed dat onder alle omstandigheden moet worden beschermd en verdedigd. Niemand kan geroepen worden om de drager te zijn van de dood van anderen. Het menselijk geweten verhindert ons dit te doen.”

Theoloog en aartsbisschop Bruno Forte vertelde de Italiaanse krant Corriere della Sera “tegen de klippen op” te hopen dat Mario zijn besluit zal heroverwegen.

“Wie besluit een einde aan zijn leven te maken, kan van mening veranderen en accepteren om te leven als hij zichzelf in een liefdesrelatie ziet geplaatst,” zei Forte. “Ervaren in die relatie, kan zelfs de pijn die niet langer wordt verholpen door palliatieve geneeskunde acceptabel worden.”

De aartsbisschop wees ook op verklaringen van de Pauselijke Academie voor het Leven, “die heeft aangespoord

om 'de ernst van wat Mario heeft meegemaakt niet te bagatelliseren' en tegelijkertijd het signaal gaf dat Mario op geen enkele manier mag worden 'aangemoedigd om zichzelf van het leven te beroven'".

Referendum

Het besluit van de ethische commissie van Ancona komt op het moment dat het Italiaanse parlement overweegt een referendum te houden om euthanasie en hulp bij zelfdoding te legaliseren. Tot nu toe was euthanasie - waarbij de zorgverlener een dodelijk middel aan de patiënt toedient - niet toegestaan. Dat komt mede door het verzet van de Kerk en een aantal katholieken dat in het parlement zit.

Naar verwachting zal op 29 november een referendumverzoek hierover worden beoordeeld. Activisten hebben meer dan een miljoen handtekeningen verzameld voor een petitie waarin om een referendum wordt gevraagd.

Al in 2019 bleek uit opiniepeilingen dat er steeds meer Italianen voor een euthanasieregelgeving zijn. 92 procent zei voor regelgeving te zijn, of afhankelijk van de omstandigheden voor een wettelijk kader voor euthanasie te zijn.

Overgenomen met toestemming van Katholiek Nieuwsblad.